

TRBOVLJE, 13. decembra 1951

Štev. 50. — Leto IV.

Še 9 dni nas loči od 10. obletnice JA

Slavna razvojna pot naše Jugoslovanske armije od prvih partizanskih trojk, čet, odredov, pa vse do formiranja brigad, korpusov in divizij zahteva in zahteva, da dostojno proslavimo 10-letnico ustanovitve JA, ki jo bomo praznovali 22. decembra t. l. Da pa bo ta spominska slovesnost čim lepša, je potrebno, da pokažemo uspeh šestmesečnega dela v čast naše slavne Armije.

V tem tekmovanju so dosegli v našem okraju doslej najlepše uspehe gasilci, centri predvojaške vzgoje, med njimi zlasti center rudnika Trbovlje in steklarne v

njo zaklonišč, zaostale so pa te ustanove s praktičnimi vajami oziroma manevri, ki naj jih prirede še ta mesec, v kolikor se to še ni zgodilo. Člani PLZ, ki so bili v zadnjem času v tečajih, so se teoretično usposobili, manjka jim pa še praktičnih vaj.

Vsem društvom, organizacijam in ustanovam, ki so dosegli v šestmesečnem tekmovanju na čast JA najboljše uspehe, bo okrajni odbor Zveze borcev v Trbovljah podelil diplome GO ZB NOV.

Dan naše Armije, 22. december, bodo proslavljali zasavski kraji s slovesnimi akademijami, na katere se že pripravljajo

Bregu, Jagnjenici, Podkumu itd.? Še je čas, da se krajevno ZB pripravijo na to praznovanje, koder pa teh organizacij morda ni, naj organizirajo proslave v počastitev JA frontni odbori, mladina in ostala društva. Kjer ne morejo pripraviti akademij s kulturnim programom, naj prirede predavanja o naši JA, njeni glavni poti od ustanovitve do danes.

Dne 22. decembra bodo podelili posameznim borcem NOV odlikovanja. Ponekod bodo delili tudi spomence svojem padlim borcem, kot n. pr. na Dolu in v Radečah. V Trbovljah bodo za 22. december organizirali večer rezervnih oficirjev in vseh tistih, ki bodo odlikovani in priznani za najboljše v tekmovanju na čast JA. Ob tej priložnosti bodo posameznim rezervnim oficirjem izrečena napredovanja.

Okrajni odbor ZB Trbovlje bo ob Dnevu JA prvoborcem Francu Kralju, Adolfu Hohkrautu, Francu Kastelcu, Antonu Vratnarju, Jožetu Babiču, Janezu Vipotniku, Francu Klugeju in Jožetu Ržeku podelil plakete kot prvorce, ustanoviteljem in voditeljem prvih partizanskih enot v Sloveniji in našem okraju. Prav tako bo Okrajni odbor Ljudske mladine v Trbovljah podelil plakete političnim delavcem in prvim Skojevcem, in sicer Rudiju Kralju, Levstiku, Pavlu Balohu, in Maiku Jakopiču.

Proslave 10. obletnice naše Armije je organizirati tudi po naših osnovnih in drugih šolah za našo šolsko mladino in dijake. Te slovesnosti po naših šolah naj se prirede, ker se mladina ne bo mogla udeležiti povsod polnoštevilo drugih proslav in akademij zaradi premajhnih prostorov.

Ob tej priložnosti je treba izreči grajo posameznim funkcionarjem, ki jih ni opaziti na slovesnostih akademijah in slovesnostih, kakor smo to ugotovili zlasti v zadnjem času in že prej.

Društva, ki bodo skrbela za kulturni epored teh proslav in akademij, naj pazijo na kvaliteto in vsebino predvidenih točk. Vse točke teh akademij in prireditev morajo biti na dostojni višini, biti morajo vredne naše slavne JA. Zeleti je, da se vse te akademije in slovesnosti organizirajo povsod, kjer dopuščajo to možnost, s primernimi koncerti naših godb, pevskih zborov, z uprizoritvijo kvalitetnih gledaliških iger in podobno. Zeleti je, da bodo vse te prireditve na čast JA res polnoštevilo obiskane. Naj ne bo nikomur žal za vstopnino, ki verjetno ne bo previsoka. Pokažimo z udeležbo na teh slovesnostih, da vsi cenimo našo slavno in hrabro Jugoslovansko armado.

I. S.

V Trbovljah so proslavili
DAN ČLOVEČANSKIH PRAVIC

V dvorani Delavskega doma v Trbovljah je bila v ponedeljek, 10. decembra, proslava Dneva človečanskih pravic.

Dvorana je bila zasedena polnoštevilo. Najprej je delavska godba zaigrala himno, nato pa je sekretar MO OF Trbovlje, tovariš Oskar Levec, podal besedo članu IO OF Slovenije, tovarišu Francu Kimovcu. Tovariš Kimovec je v svojem govoru pojasnil pomen tretje obletnice dneva, ko je bila na zasedanju OZN sprejeta Deklaracija o človečanskih pravicah. To zasedanje je bilo 10. decembra 1948, zaradi česar je tudi 10. december dan, ki ga vsi napredni in svobodoljubni narodi praznujejo kot Dan človečanskih pravic.

Govornik je v svojem zanimivem predavanju obrazložil, kakšno vlogo naj odigra »Društvo prijateljev Združenih narodov«, ki je v okviru LRS že ustanovljeno. Podružnice tega društva se bodo ustanovile po vseh večjih krajih naše republike.

Po predavanju je bil sestanek aktivistov OF in ljudskih poslancev, na katerem je bil izvoljen pripravljalni odbor za ustanovitev podružnice »Društva prijateljev Združenih narodov« v Trbovljah. V ta odbor so bili izvoljeni tov. Inž. Ivo Plinterič, ljudski poslanec, tov. Stane Šuštar, urednik Zasavskega vestnika, tovariš Tone Kukovca, tov. Lado Levec, tov. Boris Taufer iz Zagorja, tov. Jože Kastelic iz Hrastnika in tov. Tone Hudoklin iz Radeč.

Namen tega odbora je, da pripravi vse potrebno za sprejemanje članov, pripravi pa nadalje ustanovni občni zbor podružnice tega društva v Trbovljah.

Ob razdeljevanju novih članskih izkaznic OF

Vzporedno z občnimi zbori in volitvami novih odborov razdeljujejo frontne organizacije svojim članom tudi nove članske izkaznice. Stare izkaznice prenehajo veljati s 1. januarjem 1952, do takrat pa naj bodo nove izkaznice že povsod razdeljene. Seveda ne smemo opraviti tega dela samo tehnično, pač pa bomo gledali, da bomo hkrati s tem organizacijsko in politično utrdili frontne organizacije, izločili iz njih nezdružne elemente, ki so se kakor koli vrinili v vrste frontovcev, pa so s svojim delom in odnosom do ljudske oblasti in vse naše stvarnosti, pokazali, da ne spadajo v frontne organizacije. Pri tem pa moramo biti zelo objektivni in ne obojati vsakega člana Fronte, ki se ne strinja z nekim odlokom ljudske oblasti in to tudi javno pove — takemu je treba stvar le dovolj pojasniti, da jo bo razumel. Popolnoma drugače pa gledamo frontovce, ki ni z ničimer zadovoljen ter vseprek kritizira, ki povsod skuša izigravati odloke ljudske oblasti, ki nasprotuje, kjer le more. Za takega frontovca bomo temeljito premislili, ali naj bo še nadalje član Fronte in naše skupnosti ali ne. Prav gotovo pa bomo odrekli članstvo v Fronti tistim ljudem, ki so bili zaradi sovražnega delovanja proti ljudski oblasti in naši družbeni ureditvi sodnijsko kaznovani. Premislili bomo tudi, če so tisti »zavedni državljani«, ki na tako nesramen način izkoriščajo naše rojake v Ameriki in kvirajo ugled naše države, vredni, da so člani tiste Fronte, ki se bori za čim hitrejšo in čim boljše ureditev naše države in za njen ugled na svetu.

V primerih raznih manjših prekrškov pa ne smemo misliti tako na iz-

ključitev člana, ampak se ravnajmo po pravilih, ki določajo za razne manjše prekrške tudi miljeje kazni, kot n. pr. opomin, ukor in podobno.

Izkaznico dobi torej vsak član Fronte razen tistih, ki jih osnovna organizacija zaradi dokazanega sovražnega odnosa in delovanja izključuje — o tem pa mora sklepati celotna frontna organizacija. Pri tem pa je treba poudariti, da pri delitvi novih izkaznic ni glavni namen čiščenje frontovskih vrst, temveč njihova utrditev, številčna okrepitev in aktivizacija.

Frontovci si bodo na sestankih osvežili program Ljudske fronte Jugoslavije in Osvobodilne fronte Slovenije in pretresali, kako izvajamo ta program, kaj bi bilo potrebno storiti, da bi vsi razumeli vlogo Fronte v današnjem življenju, da bi spoznali, kaj naj bo vsebina dela v frontnih organizacijah in se z vsvo vlogo lotili dela za gospodarski in kulturni napredek svojega kraja. Večina frontovcev to ve in razume velike naloge, ki so še pred nami, saj na svojem delovnem mestu tudi vsak dan doprinesejo svoj delež k hitrejši ureditvi razmer. Precej pa je še tistih, ki malo doprinesejo h graditvi naše skupne stavbe — socializma. Pri dobiti in vključiti se te v aktivno delo, naj bo stalna naloga frontovcev, ki pa jo bodo prav sedaj ob delitvi novih izkaznic še stopnjevali. Predvsem pa je treba ob tej priložnosti pregledati vrste mladincev, ki so izpolnili 18. leto, in jih vključiti v frontne organizacije. S tem se bodo frontne organizacije ne le številčno okrepile, temveč bo prinesla mladina vanje več poleta in pestrosti.

Sprejem novih članov v Fronto je velikega pomena ne samo za frontno organizacijo, pač pa — in predvsem — za novega člana, ki s tem vstopa med aktivne borce za zgraditev naše socialistične domovine. To je še posebno pomembno za mladince in mladinke, ki stopajo v vrste frontovcev; zato je treba dati temu tudi primeren poudarek na skupnem sestanku vseh frontovcev. Nove frontovce je treba seznaniti z dolžnostmi in pravicami članov, jim dati pravila OF Slovenije, da jih dobro prouče. Prav tako pa bi bilo priporočljivo, če bi tudi starejši frontovci malo osvežili določbe Pravilnika, ki se nanašajo na pravice in dolžnosti članov Osvobodilne fronte.

Sedaj je tudi najlepša priložnost, da poberejo zaostalo članarino; s 1. januarjem 1952 začnejo vpisovati plačano članarino v nove izkaznice. Starih izkaznic ni potrebno pobirati nazaj, ker z novim letom itak preneha njihova veljavnost.

Ker smatramo, da je izkaznica OF za vsakega člana že nekakšno priznanje za njegovo sodelovanje v borbi za uresničenje programa Osvobodilne fronte, naj se delijo nove izkaznice na skupnem sestanku osnovne organizacije, s primernim poudarkom vloge Fronte v našem političnem in vsem družbenem življenju.

Posebno delavnim in poštvalnim frontovcem pa naj ob tej priložnosti podeli frontne organizacije še posebna priznanja in pohvale.

Hrastniku. Tudi krajevne organizacije ZB so tekmovale, med katerimi imajo najboljše uspehe ZB Čeče, Trbovlje in Dol pri Hrastniku. Med planinci se je najbolj izkazalo Planinsko društvo Trbovlje, prav tako pa tudi alpinisti v Hrastniku. PLZ je delala na vzgoji članov s tečaji, grad-

v Trbovljah, Zagorju, Hrastniku, Radečah, Čečah, na Dolu pri Hrastniku, v Lokah pri Zidanem mostu in v Dolah pri Litiji. To pa še ni dovolj: desetletnico JA morajo proslaviti vsi KLO našega okraja. Ali se pripravljajo na to slovesnost na Dobovcu, v Čemšeniku, Turju, Razboru,

Pred desetimi leti so jih izselili v Nemčijo

Večino kmečkega prebivalstva s Podkuma, Dol pri Litiji, Dobovca in drugih zasavskih krajev je okupator proti koncu leta pregnal z rodne zemlje in izgnance naselil v Nemčiji.

Po zmagi nad nekdanjim vsemogočnim Hitlerjevim rajhom so se ti pregnanci spet povrnil v svoje domove, ki pa so jih našli uničene in opustošene: ni bilo v njih pohištva, kmetijskega orodja, živine, živeža, gnoja itd. — skratka nič. Začetki so morali iznova: bila so težka, trda leta obnove, toda ljubezen do rodne grude je premagala vse: z vztrajnim, upornim delom, s pomočjo oblasti in drugih so ti izgnanci obnovili svoja kmečka gospodarstva.

V sredo, 5. decembra t. l., so se vsi izgnanci zbrali v Podkumu, da se spomnijo desetletnice tistih strašnih dni, ko jih je surov, brezsrčen zavojevalec izgnal z zemlje, ki je bila stoletja last naših ljudi, naših slovenskih kmetov. K tej desetletnici se je zbralo nad 350 ljudi.

Spominski govor na žalostno leto 1941, ko je moral naš delovni kmet doživeti svoje največje ponižanje, kjer ga je z njegove grude pregnal kruti okupator, je imel domači učitelj tov. Radoslav Češnovar; v svojem govoru je prikazal veličastno borbo našega malga naroda proti zavojevalcu, v kateri pa je zmagala pravica: naš kmet je danes spet gospodar na svoji zemlji! Tov. Češnovar je govoril vsem navzočim o naših sedanjih naporih, kjer si bomo s trdim delom in ljubeznijo do grude, na kateri smo se rodili, ustvarili svetlejše prihodnost. Orisal je vsem zbranim današnji položaj v svetu, našo borbo in borbo vseh svobodoljubnih narodov za ohranitev miru.

Po tem poročilu je sledil bogat kulturni program, ki je trajal preko dve uri. Po končani spominski slovesnosti

Več premoga našim železnicam in industriji!

Tekmovalna komisija rudnika Trbovlje-Hrastnik je izdala na rudarje tega rudnika pred kratkim sledeči poziv:

Naše železnice in industrija nujno potrebujejo v svojem razvoju več premoga. Smo na pragu zime, ko tudi pri vatni potrošniki potrebujejo tople kotičke. Temu klicu po zvišanju proizvodnosti in večji poštvalnosti z nedeljnim delom smo se rudarji premogovnika Trbovlje-Hrastnik vedno odzvali. Svoj mesečni plan bomo dosegli le z večjim zalaganjem in nedeljnim delom.

Da izvršimo to svojo plan bomo v počastitev 10. obletnice JA tekmovali ta mesec v sledečih točkah:

O zn žanju cen industrijskih izdelkov

Cene industrijskih predmetov se v zadnjem času nižajo, prav tako pa tudi cene prehranbenih artiklov; tako je marsikdo, ki je razpolagal z večjimi denarnimi zneski, a si je iz spekulativnih razlogov nakupil večje količine raznega blaga, svojo nepremišljenost zelo obžaloval.

Cene industrijskih izdelkov so se prvokrat znižale sredi meseca oktobra, sedaj pa ponovno povprečno za 10 do 30 odstotkov. Tudi Mestno trgovsko podjetje v Trbovljah je prejšnji teden znižalo cene raznemu tekstilnemu blagu povprečno za 15 odstotkov, v ostalem pa variira ta padec cen od 10 do 30 odstotkov. Blago za moško obleko je stalo prej 3200 din meter, sedaj pa 2400 din; hlačevina se je znižala od 1100 din meter na 890 din, nadalje se je tiskanina za predpasnike v odlični kvaliteti prodajala prej po 850 din meter, sedaj pa po 690 din. Blago za navadne ženske obleke je stalo prej 600 din meter, sedaj pa 550 din.

Mladi novoporočenci bodo pozdravili znižanje cen pohištva; kuhinjska oprava, odlične kvalitete, pleskana, je stala prej 32.000 din, sedaj pa 26.500 din. Spalnice s trodelno omaro so se prej prodajale po 41.000 din, sedaj pa že po 35.000 din. Ravno tako se je cena otomane znižala od 17.000 na 14.000 din.

Novost v trgovskih poslovalnicah je nadalje, da je v njih napredaj v zadnjih dneh tudi kolonialno blago, med njimi pravi poper, dišave, ruski čaj in podobno.

1. katere produktivne številke bodo najbolj presegle svoje dnevne planske naloge;
2. kateri posamezniki bodo opravili na proizvodnji največ nedeljskih dni in
3. kateri neproduktivni obrati rudnika bodo dali brez škode za svoje delovno območje največ delavcev na razpolago produktivnim obratom za proizvodnjo.
Ta razglas na rudarje trboveljskega in hrastniškega rudnika konča takole:
Z geslom »Več premoga našim železnicam, industriji in za ogrevanje prostorov bomo ili v tekmovanje, da dostojno proslavimo veliki praznik naše slavne junake Armade, da utrdimo sloves poštvalnega zasavskega rudarja.

Poleg tekstilnega blaga in pohištva pa se je sedaj znižala tudi cena bonbonov, ki se bodo prodajali v trgovskih podjetjih MLO Trbovlje od 240 do 320 din za kilogram, kjer so na izbiro velike količine raznovrstnih sladkorčkov.

Tudi čokolada se je pocenila ter stane 700 do 900 din kilogram.

Mestna trgovska podjetja imajo na razpolago razno suho mesno robo, ki je tudi sedaj cenejša.

Znižale so se nadalje cene gradbenega materiala. Vsem interesantom, ki kupujejo železnino, steklenino, barve in posodo, sporočamo, da bodo s 1. januarjem 1952 odprli specialno trgovino s temi izdelki pri Zdolšku v Trbovljah.

OKRAJNI ODBOR LJUDSKE PROSVETE V TRBOVLJAH
sklicuje za nedeljo, 16. decembra t. l. ob pol 9. uri dopoldne
v Domu kulture

redno letno skupščino

s sledečim dnevnim redom:

Uvodni del:

1. otvoritev in pozdrav;
2. izvolitev delovnega predsedstva in zapisničarja;
3. izvolitev kandidacijske komisije;
4. izvolitev verifikacijske komisije;
5. izvolitev volilne komisije;
6. izvolitev komisije za sestavo sklepov o bodočih nalogah;
7. Ljudska prosveta.

Delovni del:

8. poročilo o delu IO LP (predsednik in tajnik);
9. poročilo verifikacijske komisije;
10. poročilo nadzornega odbora ter razrešnica staremu odboru;
11. poročilo blagajnika;
12. volitve novega odbora Ljudske prosvete;
13. diskusija po poročilih predsednika in tajnika;
14. poročilo komisije za sestavo sklepov;
15. poročilo volilne komisije;
16. razno in zaključek.

Udeležba je za vse delegate obvezna; na skupščino vabimo tudi ostalo prebivalstvo, ki se zanima za ljudsko prosvetno delo našega okraja.

Kulturo narodu!

Izvršni odbor Ljudske prosvete
Trbovlje

Eno leto MKUD 'Prerod' v Trbovljah

Pred enim letom so v Trbovljah ustanovili Mladinsko kulturno-umetniško društvo »Prerod«, ki si je zadalo nalogo, da zbere v svoji sredi mlade ljudi, ki imajo veselje do kulturno-umetniškega dela.

Začetek tega društva je bil težak; v svojem delu je naletelo na vrsto ovir in težav, ki pa bi se bile premostile vse laže, če bi imeli starejši kulturno-prosvetni delavci z izkušnjami več razumevanja in dobre volje za prizadevanje te mlade ustanove.

Prve dni tega meseca je imelo društvo »Prerod« svoj letni občni zbor v Domu kulture v Trbovljah; predsednik društva, tov. inž. I. Pinterič, je v svojem poročilu navedel, kaj je mladinci napravili, da so ustanovili to društvo, nakazal pa jim tudi smernice za nadaljnje delo. Tajniško poročilo navaja, da delajo v tem mladem društvu zaenkrat dramska sekcija, filmski krožek, lutkovno gledališče in plesna skupina.

Med temi sekcijami je bil najdelavnejši filmski krožek, ki pa se trenutno bori s težavami zaradi zastarele aparature. Dramska skupina je uprizorila v pretekli sezoni dve gledališki igri, medtem ko je lutkovno gledališče v decembru lanskega leta začelo z delom, a je

prenehalo, ker ni imelo ustreznih prostorov za prirejanje iger. Kakor smo slišali, je to vprašanje sedaj rešeno in bo ta sekcija nastopila še za Novoletno jelko z lutkovno igrjo, ker je dobila na razpolago okrajno dvorano.

Z uspehom deluje v tem društvu plesni odsek, ki ima po dvakrat na teden plesni plesni vodstvom plesne vaje v Domu kulture; ta sekcija ima načrt, da izbere prihodnje leto iz vrst mladih plesalcev skupino, ki bo gojila in nastopala z narodnimi plesi. To namerno pozdravljamo najtopleje, saj se tudi v Trbovljah plešejo v zadnjih letih najraje tuji, importirani, dostikrat prav nespodobni plesi, ne gojijo se pa lepi plesi, ki so jih plešali naši predniki.

Tudi gledališka skupina si je začela za prihodnje leto lep program, težave pa ima s pomanjkanjem režiserskega kadra.

Pri volitvah so si mladinci ponovno izvolili za predsednika društva tov. inž. Iva Pinteriča. Pred novim odborom stoji večje naloge, da se med trboveljsko mladino dvigne kulturno-umetniška raven. Zeleti bi bi bilo, da bi našli starejši kulturno-prosvetni delavci v Trbovljah s svojimi bogatimi izkušnjami več razumevanja za idealno hotenje mladine tega društva.

Gradnja prosvetnega doma v Zagorju

Med glavnimi zadatki, ki ovirajo v Zagorju razvoj kulturnoprosvetnega dela, je nedvomno pomanjkanje Kulturnega doma. Za vse večje prireditve in zborovanja uporabljajo dvorano Fiskalnega doma. Razumljivo je, da se zaradi tega tudi delo teološkega društva ne more razvijati v želenem obsegu, ker je dvorana, ki služi kot telovadnica, mnogokrat zasedena po drugih, zaradi česar odpade plesni telovadni vaj. Za dramske prireditve je pa dvorana neprikladna, oder pa premajhen. Razen tega je doslej prišlo še večkrat do trenja med telovadnim društvom in množičnimi organizacijami zaradi poravnave stroškov za čiščenje dvorane. Če upoštevamo še to, da so množične organizacije nastanjene po vsem Zagorju in aprilo stanovanjske siske zavzamejo mnogo prostorov, ki bi lahko služili za stanovanja, je jasno, da je tudi iz teh razlogov potreben dom, v katerem bi vsa društva in organizacije imele svoje poslovne prostore.

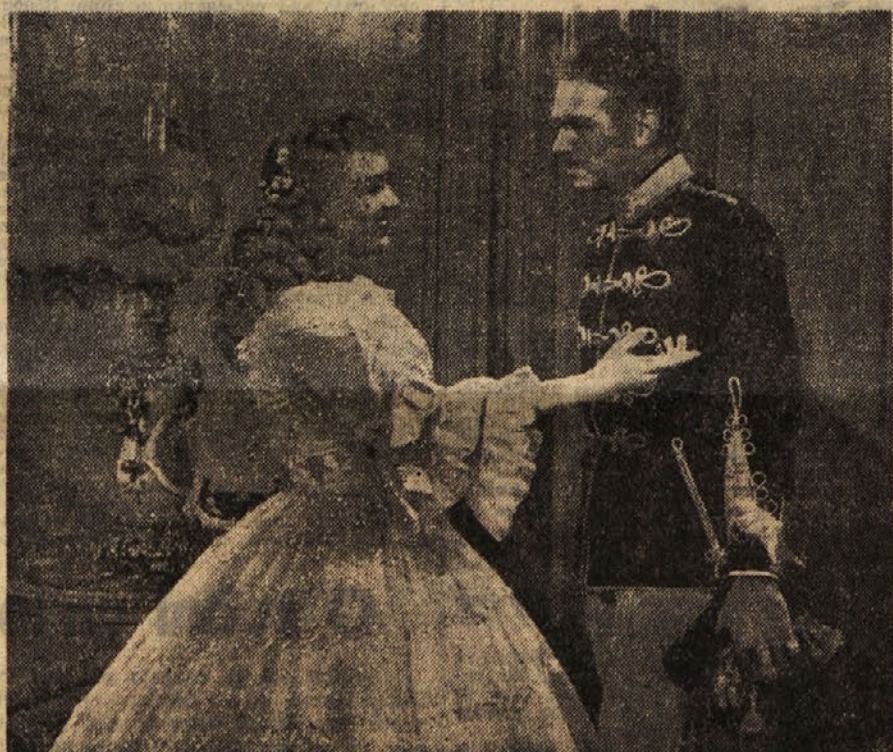
Zaradi takega položaja so že pred letom začeli v Zagorju razmišljati, kako bi rešili to perečo vprašanje. Na pobudo SKUD »Vesna« je bil postavljen iniciativni odbor za gradnjo Kulturnega doma. Odbor je dosegel precejšnje uspehe, ki bi lahko služili za stanovanja, je jasno, da je tudi iz teh razlogov potreben dom, v katerem bi vsa društva in organizacije imele svoje poslovne prostore.

z nepremakljivimi sedeži za okrog 500 ljudi in 100 stojali. Poleg gledališke dvorane naj bi bila v tem domu še ena dvorana za druge večje prireditve (plesna dvorana itd.) z vsemi potrebnimi stranskimi prostori za sprejem okrog 1000 ljudi.

Gradbeni program predvideva tudi lokale, kjer bi morale nastiti prostore vse množične organizacije in najvažnejša društva. Zlasti pa mora biti zagotovljeno neovirano delo za dramske skupine. Zgradba mora biti sodobna arhitektonska zveza z začetnim spomenikom v vojni padlih žrtvah.

Prebivalstvo Zagorja upravičeno pričakuje, da ta načrt ne bo ostal samo na papirju, marveč da se bo že v bližnji prihodnosti uresničil, pri čemer bo tudi samo pomagalo, najsi bo s prostovoljnimi delom ali pa z denarnimi prispevki.

Ameriški film „Dama v hermelinu“

Cherchez la femme! Pravzaprav bi moral biti: la donna e mobile! Zgodilo se je namreč v Italiji; naša pisana, zaros pisana zgodba kaže, kaj vse napravi ljubezen do lepotic iz trdga, surovega bojevnika. Pa še nekaj: logika v tej zgodbi ni —

V severni Italiji je stal star, mogočen grad Bergamo, poln svetlih in dragocenovnih spominov na slavna dela prednikov; dolga vrsta njihovih podob je visela po grajskih hodnikih, bogastvo, ki so ga nabrali na svojih pohodih, pa je več ali manj osredilo njihovo potomo.

Bolj kot slavnih spominov je bil poleg bogatije vesel njihove kate potomke Angeline njen ženin, a kolajnam okrašen častnik. Žal pa same kolajne še ne pomenijo junštva in odločnosti... Res je, da ima uniforma čudovit vpliv na ženske; a če pride druga, lepša, in če je v njej boljše junak, se lahko zgodi marsikaj...

Toda Angelina in Mario na vse to nista mislila, ko sta blazna korakala ob svojih poročni korakih po grajskem hodniku. S tem so ju gledali slavni dedi v oklepih in babice v krinolinah; slava in sreča rodu jim je bila močno pri arcu, skrbelo jih je,

NOVA ŠOLA V ZIDANEM MOSTU

Na državni praznik, 29. novembra, so imeli v Zidanem mostu lepo slovesnost. Tega dne so odprli novo šolo. Ta učilnica je prva nova šola, ki je bila odprta po osvoboditvi v našem okraju.

Novo šolsko poslopje v Zidanem mostu so zidali pet let. Šolo so imeli tamkaj že pred vojno, ki pa je v času okupacije postala žrtev bombardiranja železniškega križišča Zidani most.

Z gradnjo nove šole so začeli že leta 1946. Z uresničenjem tega načrta so pa imeli vendar zelo velike težave: primanjkovalo je materiala, ni bilo na razpolago delovnih moči, k čemer pa se je pridružila še okoliščina, da so bili krediti za izgradnjo te stavbe črtani iz proračuna oz. odloženi na poznejši čas.

Letošnje leto pa so se odločili činitelj na OLO Trbovlje in KLO Zidani most močno zavzeli za dovršitev te stavbe, prav tako tudi ljudski poslanec našega okraja, tovarišca Lidija Sentjurčeva. Mnogo zaslug za izvršitev vseh potrebnih del na novi šoli ima vsekakor neustrašni šolski upravitelj v Zidanem mostu, tovariš Groznik. Tako je sedaj en razred nove učilnice opravljen s popolnoma novim pohištvo, v obeh drugih razredih pa uporabljajo še staro oropvo. Nova šolska stavba je zgotovljena, treba jo bo le še ometati ter urediti stanovanje za šolskega upravitelja.

Slavnostno otvoritev te šole so imeli, kakor smo že omenili, na Dan republike, 29. novembra. Te slovesnosti se je udeležila vsa šolska mladina in prebivalstvo Zidanega mosta, prav tako tudi godba SKUD »Viktor Strele«, nadalje predsednik OLO Trbovlje, tovariš Viktor Burkelj, poverjenik za pravo pri OLO Trbovlje, tov. Mirko Skalin in še drugi.

Po odigranju državne himne je imel slavnostni govor tov. Skalin, nakar je predsednik okraja Trbovlje izročil ključ nove šole njenemu upravitelju tov. Grozniku. Sledila je proslava v novih šolskih prostorih in ogled učilnice.

PISEJO NAM...

ZBOROVANJE UPOKOJENCEV

Minulo nedeljo se je zbralo v dvoradni Delavskega doma v Trbovljah okrog 300 upokoencev. Na dnevnem redu je bila obravnava predloga centrale v Ljubljani, da se povisa mesečni prispevek za osmrtni sklad od 20 na 25 din, da se zviša nadalje članarina od 10 na 15 din, prav tako pa tudi, da upokoenci sklepajo o zahtevi delavske godbe, da prispevajo v godbeni fond mesečno po 5 dinarjev, če reflektirajo na sodelovanje godbe v smrtinih primerih.

Zborovanja so se poleg upokoencev udeležili tudi zastopniki OSS tov. Time Klopčič, zastopnik MK tov. Ivan Sovre, delegat urada za soc. zavarovanje tovariš Karel Rupnik in še drugi.

Potek zborovanja je bil kaj živahen; upokoenci so soglasno odklonili predlog povziranja prispevka v osmrtni fond, to še tembolj, ker je podpredsednik omenil, da leži na centrali v Ljubljani v tem fondu nad en in pol milijona dinarjev. Prav tako so trboveljski upokoenci protestirali proti povziranju članarine; dejali so, naj se raje zmanjša kader na Republiškem odboru upokoencev.

Glede prispevka za godbo so se udeleženci odločili za fakultativno vplačilo; kdor računa za primer smrti na sodelovanje godbe pri pogrebu, naj to sporoči

do 1. januarja 1952 podružnici upokoencev.

V naslednjem je tov. Rupnik obrazložil upokoencem stanje pokojninskih prevedb in ob tej priliki omenil, iz kakšnih razlogov je bilo v dvoravi izpod 55 let odvzeto nadomestilo za živilske bone.

V dvorani je nastala živahna diskusija. Opaziti je bilo nezadovoljstvo proti zakonski določbi o prikrajanju teh vdov, ki je v preteklih letih prebuda socialna trdota. Rešenja je, da se številne vdove v zelo težavnem socialnem položaju, saj je nemogoče živeti s 1000 ali 1200 dinarji pokojnine.

Na zborovanju so navedli upokoenci nadalje primere, da so nekateri prejeli odločbo o povziranju pokojnine že meseca septembra, teh povsili pa do danes še niso dobili.

Ob zaključku so sprejeli sklep, da se sestavi resolucija z utemeljitvijo, da je premoženim upokoencem ob njihovih dosežanih pokojninah in današnjih cenah življenja v drugih potrebščinih nemogoče življenje. Določili so delegacijo, ki bo odšla s to spomenico v Ljubljano.

MLO Trbovlje bo za mesec december podelil podporo vsem upokoencem, ki prejamejo samo 1000 din mesečne pokojnine.

I. S.

Kaj smo naredili v tednu cest?

Pred začetkom Tedna cest od 21. do 30. oktobra t. l. je bil v »Zasavskem vestniku« priobčen članek z geslom: »Dobro ceste in dober promet so prvi pogoji za gospodarsko in obrambno moč države«.

Ta članek je pozival vse naše krajevne ljudske odbore, podjetja in množične organizacije, da zastavijo vse svoje moči za doseg cilja — vendar pa ni bilo tako. Poverjenosti za lokalno gospodarstvo je organiziralo tudi sektorske konference, ki so se jih udeležili zastopniki KLO, podjetij in množičnih organizacij, tako da so bile predpriprave dobro opravljene, kar pa v samem Tednu cest ni rodilo zaželenega uspeha.

Med našimi ljudskimi odbori je bil najboljši KLO Zagorje, ki je dosegel v resnici lep uspeh; tukaj so bili od predsednika ljudskega odbora do upravnikov podjetij in množičnih organizacij res vsi zainteresirani, kako bi čimbolje izvedli Teden cest. Predsednik Lukač je sam prevzel vso organizacijo ter napravil sestanek z vozniki in ostalimi lastniki prevoznih sredstev; na sestanku so si razdelili delo in sprejeli obveznosti, koliko gramoza bo posameznik navozil na cesto. S takim prijemom za delo je v Zagorju uspelo, da so udarniško napravili 567 kubikov gramoza, na ceste pa ga udarniško navozili 227 kubikov, proti plačilu pa 368 kubikov. Skupno so v Zagorju napravili 3576 udarniških ur.

Krajevni odbor v Zagorju sledi KLO Kotredž, ki je udarniško nasul na svojo cesto 65 kubikov gramoza ter napravil 232 udarniških ur, KLO Marno pa je navozil in posul po cesti 54 kubikov peska, prostovoljnih ur pa opravil pri teh delih 690. Med najslabšimi so bili

Na Jagnenicah se razvija kulturnoprosvetno delo

S širjenjem prosvete in kulture so bile v Jagnenicah dolgo časa težave, v zadnjem času je pa mladina le začela s tem delom. Pred dvema mesecema so mladinci ustanovili IZUD »Jagnjenica«, za katerega sta dalja podoba tamkajšnji učitelj Franc Zen in predsednik KLO Jagnjenica.

V enem mesecu so imeli že dva kulturni prireditvi doma, gostovali so že v Radečah, v nedeljo pa so bili povabljeni v Planino pri Sevnici. Naučili so se kratke gledališke prizore, skeče, recitacije in podobno; spored je bil skrbno izbran.

Zaenkrat delajo samo v dramskem odseku in z recitacijami. Mnogo si je mladina prisadela, da bi si zgradila svojo dvorano, a je vedno naletela na odpor in nezamudovanje. Pa vendar niso mladinci odnehal; sami so začeli s to gradnjo na ta način, da bodo napravili prizidek k šoli; z deli so pričeli pred tremi tedni ter je opaziti že lep napredek. Če bo lepo vreme, bodo spravi dvorano še letos pod streho.

Za leto 1952 imajo v načrtu izgradnjo gledališke dvorane in ureditev odr. Priprati hočejo kvaliteto igr.

Mladci IZUD »Jagnjenica« je lahko marsikateremu drugemu kulturnemu društvu za zgled, kako je treba delati, in to predvsem društvom v naših centrih.

MLO Trbovlje, KLO Hrastnik, da ne omenimo še Loko pri Zidanem mostu, Dole pri Litiji, Gabersko, Jagnjenico in Trojane, kjer v Tednu cest sploh niso ničesar napravili.

Opazili pa smo nekaj: povsod, kjer se je KLO sam zavzel za delo in k akciji pritegnil še množične organizacije, je prizadevanje rodilo sadove, povsod pa, kjer so ostali krajevni ljudski odbori brezbrizni za to tako važno gospodarsko nalogo, ni bilo pričakovane uspeha.

Tudi v Vrhovem so proslavili 29. november

Tudi v Vrhovem smo slovesno proslavili naš največji praznik — 29. november. V nabito polnem prostoru osnovne šole se je že na predvečer Dneva republike zbralo staro in mlado, da počasti veliki praznik. Po govoru o pomenu 29. novembra, ki ga je imel učitelj tamkajšnje šole, so nastopili pionirji in pionirke z deklaracijami in kratkimi prizori, mladinci s petjem, prav tako tudi celotni harmonikarski zbor LMS Vrhovo.

Vsi so bili zadovoljni z lepo prireditvijo, za kar je treba izreči zahvalo OF, ki je organizirala proslavo, nadalje tovariši učitelju za priprave in LMS, ki je izpopolnila prireditev s petjem in glasbo. F. M.

Zanimivo predavanje v Loku pri Zidanem mostu

Pod okriljem KUD »Ivana Cankarja« v Loku pri Zidanem mostu je imel domačin, profesor Minar, predavanje »O problemih okrog Sueskega prekopu«.

To aktualno predavanje je tov. Minar prepletel z zemljepisnimi podatki in navedbami o zgodovinskih borbah okrog Sueskega prekopa, tega važnega ključa za Daljni vzhod. Tovariš profesor je priključil s svojim predavanjem vse poslušalec nase, ki so z velikim zanimanjem sledili njegovim izjavam. Vsi navzdi so si na tem predavanju obogatili svoje znanje. Ob koncu so poslušalci nagradili predavatelja s živahnim plaskanjem in željo, da jih tovariš Minar še kdaj obišče, kar je tovariš profesor rad obljubil.

KUD »Ivan Cankar« bo poskušalo prirediti vsak mesec kakšno zanimivo predavanje v obliki »Male ljudske univerze«. Začetek je bil uspešen. S.

Zanimanje za večerno gimnazijo v Zagorju

Mladi rudarji, stanujoči v samskem domu v Zagorju, so samoiniciativno začeli z akcijo za vpisovanje v večerno delavsko gimnazijo. Pozanimali so se pri vodstvu zagorske gimnazije, kdaj se bo letos začel pouk na večerni gimnaziji; zvedeli so, da je ne bo mogoče odpreti pred februarjem, ker mora biti prijavljenih najmanj 25 slušateljev. Sedaj so ti rudarji sami prevzeli akcijo vpisovanja v to šolo ter se jih je priglasilo že 27.

Ti novice iz Zagorja smo lahko zelo veseli, škoda pa je, da v Trbovljah in Hrastniku ni zanimanja med mladimi delavci za večerno gimnazijo. Ti mladi ljudje vse preradi pozabljajo na znani pregovor: »Več ko znaš, več veljaš«!

Prosto po Scottu:

ČRNI BRATJE

»Aha... je menil Garson zmagoslavno, av tem predmetu so bili torej skriti papirji, kaj ne? Skodli je k vratom. »Takoj!« — bomo imeli. Paš nanj, Friderik! Držite revolverje proti njemu!«

Naglo je odprl vrata in planil po stopnicah navzdol. Odmev Garsonovih korakov se je slišal do čakajočih mož v sobi. Merivale je s revolverjem v roki opazoval Steelea z bleščajočimi očmi; Steele pa je stal pred njim mirno in malomarno držal roke v žepih suknjice. Čedalje manj so se slišali Garsonovi koraki; le rahlo so odmevali s tal v vrati. Začelo se je evljenje velikih hišnih vrat.

Takrat pa je sledil neki drugi šum — krik — zamolkol padec...

Skupina v sobi ni več utegnila ugrizati. Kaj naj ti novi glasovi pomenijo, kajti s stopnic se je zasililo cepetanje hitrih korakov: možje so planili v sobo; najbrž, potem štirje in nazadnje cela četa. Temno oblečeni možje s revolverji v rokah.

Njih vodja, mlad mož s pogumnim košenilnim obrazom, je hitel k Steeleu.

»Vsi signal gospod šef! Razbita okna... Mladi mož je lovil sapo...«

»Dobro, Marvle!« Malcom Steele je pokazal skupino petih, od strahu odvrženih mož. »Razoročite te ljudi!«

Tisti trenutek je odjek Garshah vzdignil revolver: Steele mu je zbil orojke iz roke, revolver se je sprožil in krotil se je zvrtila v vrata. Ko je hotel streljati Allan Walker, ga je od vrta zadela v roko krogla, da mu je padel revolver na tla. Vsi ostali se niso upirali.

Vsi kot dvanaest mož tajne službe je imelo sedaj v sobi. Okoli so sveneli...

All ste prišli moža spodaj pri vratih? je vprašal Steele.

»Da, gospod šef!«

»Privredite ga gor. Potem preiščite hišo. Uklonite vso auzilščad. Nato obvestite polico!«

»Da, gospod šef! A kaj naj storimo s temi možmi tukaj?«

»Sveda pridejo vsi v zapor,« se je smehljaj Malcom Steele. »Pustite tri moža tu. Marvlin in preiščite zdaj hišo!«

»Takoj, gospod šef! Marvlin je hitel k vratom. Tam pa je obstal in se obrnil.

»Inspektor Clapp je spodaj v veži, gospod šef; privredil je s seboj — onega s spoda in njegove tri prijatelje!«

Steele ga je nevoljno pogledal. »To je proti moji odredbi!«

»Da, gospod šef, toda inspektor Clapp je menil, da prevzame odgovornost za to krstitev vaše odredbe; mislim, da sta dama in njen oče tako dolgo slišala vanj, da jima je to dovolilo. Čakajo že, odkar se je zmečalo, gospod šef! Tisti čas smo bili že blizu te hiše. Popoldne smo skrivali svoje ljudi tam na cesti v telefonskem jašku; dva sem celo vhitopili v hišo na nasprotni strani!«

»Dobro ste napravili, Marvlin! Inspektor Clapp naj pride takoj gor. Obvestite polico!«

Tako nato se je Marvlin vrnil; v družbi z nekim drugim uradnikom je privredil s seboj Viljama Garsona, na čigar rokah so se rožljali okoli. Za Marvlinom so stopali inspektor tajne službe, Walter Clapp, Richard Moravec, Doroteja Stapleova, Walter Stone in še neki starejši gospod. Elgar nastop je bil odličen. Moravec je okrilil Allana Walkerja z mrzlim in ostrim pogledom. Inspektor Clapp je stopil k Steeleu in mu za-

šepetal nekaj v uho; vodja tajne službe je priklimal.

»Torej... torej...« je menil detektiv Clapp kakor v zadregi. »Ta gospod je res... Richard Moravec, ki je pred kratkim pobegnil iz Charlestowna!«

»Da...«

»Potem... res ne razumem...« Clapp je bil v zadregi. »Potem bi bila moja dolžnost, da ga takoj aretiram!«

Steele je šel k vratom in jih zaprl. »Vse vam bom pojasnil v vaši polni zasedavitvi, gospod inspektor; najprej vzemite, Marvlin, vašo beležnico in zaplajte vse, kar vam bom povedal. En lavod zaplanika polžite potem policijski upravi, enega pa naručite za časopisje. Prej ali slej morajo priti podrobnosti v javnost in zato mislim, da je najpametneje, če javnosti takoj vse pojasnimo.«

»Kakor ukazujete, gospod šef. A kaj naj storimo z aretiranci? Ali naj jih odvedem proč?«

Steele je pogledal proti skupini možakov. »Naj ostanejo še nekaj minut tukaj,« je odločil Steele, »posebno gospoda Friderik Merivale in Viljem Garson. No, preden začnem svoje pojasnilo, prosim, sežite s roko v desni žep suknjice tegele spočitovnega gospoda Garsona in mu vzemite črno knjižico.«

Marvlin je storil, kakor mu je velel Steele.

»A zdaj,« je nadaljeval šef tajne službe, »vprite knjižico; pod hrbtom boste našli dva zgradjena papirja, poprej sem ju vtaknil tja. Dva papirja — enega rumenega in enega modrega.«

Merivale je stisnil zobe, medtem ko je Garson tiho zaklel.

»Majhna zvišala,« jima je pokimal Steele. »Majhna zvišala,« jima je pokimal Steele. »Majhna zvišala,« jima je pokimal Steele. »Majhna zvišala,« jima je pokimal Steele.

»V sporazumu s višjimi oblastmi je taj-

na služba omogočila Richardu Moraven beg iz ječe. Od obsodbe, ki so jo zakrivil črni bratje, sem pazil na Moraveca; vedel sem, da je nedolžen. Izvedel sem pa od ravnatelja letnišnice Larkina tudi, da je ravnatelj Društva črnih bratov rodilo v kaznjencu blazno sovraštvo proti tem ljudem; njegovo življenje je imelo le še eno željo, eno samo željo — masakrenje...«

Stisnil sem, da si bi v svobodni prizadeval priti v stik s črnimi brati. Precej jasno mi je tudi bilo, da se bo v ta namen poslužil neke priliko, ki mu lahko te stike omogoči, namreč ladijskega tovora mamili, ki je predstavljal veliko vrednost, o katerem pa črni bratje niso vedeli, kam je izginil...

Moravecova svoboda bi mogla služiti torej tudi nam. Če bi Moravec lahko kar na ravnost obiskal Črne brate, bi bilo to lahko za nas in nam bi bilo mogoče kmalu poloviti to spočitovano družbo, kaj je bil Moravec stalno pod nadzorstvom in smo vedeli

za vsak njegov korak. Toda do črnih bratov ni bilo mogoče priti tako lahko. Sklenil sem torej, da bom tudi sam igral vlogo Moraveca...

Sveda ni smel Moravec opaziti, da je bil njegov beg tako rekoč umeten. Še manj je smela to slutiti javnost. Če bi se kaj takega začelo šepetati v javnosti, bi bili črni bratje takoj zasamili, da je bila za bescen Moraveca tajna služba in bi se ne bili hoteli pogajati z Moravcem...

Podrobnosti načrta za beg, v katerega smo Moraveca tako rekoč potisnili, so že zaplane v zaplanku; žal pa se načrt ni razvil tako, kakor smo ga sestavili. Eden izmed letniških paznikov, ki je razen ravnatelja letnišnice edini vedel za ta načrt, je po naključju naletel na Moraveca, o katerem je že mislil, da se mu je bez že posrečil. Pri biki med njim in Moravcem pa se je zgodila nesreča, ki je paznika stala skoraj življenje.

(Konec prihodnje)

Bralci „Zasavskega vestnika“ — pozor!

Opozarjamo naše bralce in bralke, da bomo v kratkem začeli objavljati v našem listu

NOV, ZANIMIV ROMAN IZ ŽIVLJENJA RUDARJEV

Dejanje, te povesti se ne dogaja v rudniku premoga, pač pa na nekem rudniku zlata.

Prepričani smo, da boste našo novo povest brali z vsem zanimanjem. Prosimo vas, da opozorite na naš novi roman vse svoje prijatelje.

Sirite in priporočajte naš list! Čim več bralcev in naročnikov bo imel, tem boljša bo njegova vsebina. Zato nas obveščajte o vseh novostih in zanimivostih iz vašega kraja.

Vsaka družina Zasavja naj bo naročena na naš list, vsak kraj naj ima svojega dopisnika!

Lep uspeh mladincev Rudarja

PLANINSTVO - šola tovarištva

Rudar : Slovan 3:0 (1:0)

Tudi zadnje prvenstveno mladinsko nogometno tekmo je trboveljski Rudar odločil v svojo korist; preteklo nedeljo je mladinsko moštvo Rudarja nastopilo v Ljubljani proti mladincem Slovana in zmagalo z rezultatom 3:0. Zmaga je bila zaslužena.

Mladinci Rudarja, ki tekmujejo v zahodni skupini Slovenije, so si osvojili jesensko prvenstvo v premoči, saj niso zgubili nobene tekme. Končni rezultat vseh tekem je 16 točk z difference golov 30:4 v prid mladincem Rudarja. V posameznih tekmah so bili doseženi sledeči uspehi: proti Zeleničarju iz Nove Gorice 3:1, proti Krimu iz Ljubljane 5:0, proti Vrhovcem iz Ljubljane 9:1, proti Odredu iz Ljubljane 2:1, proti Iskrji iz Kranja 1:0, proti Zeleničarju iz Ljubljane 3:1, proti Korotanu iz Kranja 4:0 in proti Slovanu iz Ljubljane 3:0.

To je lep uspeh mladincev Rudarja,

h kateremu mu čestita vse prebivalstvo Trbovelj in Zasavja. Po tej poti naprej v spomladansko tekmovalje! Za zgled pa naj si vzamejo mladinci Rudarja mlado moštvo Rudarja, ki si je leta 1949 priborilo v državnem prvenstvu v Skoplju II. mesto.

V nedeljo prijateljska tekma v Trbovljah

V nedeljo, 16. decembra, se bo ligino moštvo Rudarja srečalo v Trbovljah v prijateljski tekmi z mariborskim Zeleničarjem; kakor znano, je Rudar v Mariboru izgubil tekmo 2:0, v nedeljo pa se bo poskusil oddolžiti za poraz v Mariboru.

V predtekmi se bodo srečali mladinci Rudarja z mladinskim moštvom Zeleničarja iz Maribora; to mariborsko moštvo je jesenski prvak v zahodni skupini.

Obe tekmi bosta zanimivi. Začetek bo že ob 12.30 uri.

Vsaka športna panoga vsebuje vrline, ki dvigajo mladega človeka nad raven povprečnega človeka v telesnem in duševnem pogledu. Če govorimo o teh športnih vejah o planinstvu, lahko rečemo, da se v njem oblikujejo značaj. Dober planinec ali alpinist mora biti fizično krepak in odporen, da zmaga premagovati telesne napore, ki mu jih priroda postavlja na pot.

Samostojen je, ena izmed bistvenih sposobnosti, ki krasi dobrega planinca, saj mora v borbi s težavami in nepravilnimi v planinah zatajiti v sebi preteklost najskromnejše želje. Premagovati se mora dostikrat ob vsakem koraku, saj poznamo planinske predale brez vsake vode, vemo za nevarne viharje v gorah, megle in snežne meteže, vse take in podobne nevarnosti, ki terjajo od človeka nemazano potrpečljivost, vztrajnost in samozatajevanje, ne morejo zadrti dobrega planinca od zastavljenega cilja.

Skromnost in tovarištvo sta med planinci močno razviti lastnosti. To se opazja zlasti ob pohodih in težavnih predele: pri reševanju tovariša iz nevarnega položaja ali ob neugodni je gorka reševalna postaja prva na mestu, da nudi pomoč tovarišu ne glede na to, ali je ponesrečen bogat ali revan; drug drugemu je planinec tovariš v sili, znan ali nepoznan je deležen iste nege in pomoči, ki jo nudi planinska organizacija vsakomur, ki ji je potreben. Neštokrat se zgodi, da si delijo posamezne planinske skupine kos kruha ali čutaro vode, skupno ležišče ali kosček sladkorja; v takem ozračju se Slovci počuti kot doma v družini, kjer se skupno prenašajo skrbi in bremen.

Planinska društva imajo v teh tednih in dneh svoje občne zbornice; na njih polagajo planinci obračun o storjenem delu. Tak občni zbor je imelo te dni Planinsko društvo v Zagorju, ki gleda lahko z zadovoljstvom na opravljeno delo v preteklem letu in na dosežene uspehe.

Tako so zagorski planinci napelivali v minulem delovnem obdobju električne žice z Milin na Sv. Goro, kjer so elektrificirali svojo planinsko kočjo in jo s tem uvrstili med udobne planinske postojanke. V tej koči so odkrili nadalje spominsko ploščo v zadnji vojni padlim borcem-planincem.

Uspešno je to planinsko društvo izvedlo meseca maja Titovo planinsko štafeto, v kateri je sodelovalo okrog 1500 ljudi; ta štafeta je pokazala dobro organizacijsko sposobnost zagorskega planinskega društva.

Čemšeniška planina je letos doživela otvoritev tretjega planinskega društva v svojem gremenu; prav tako so zagorski planinci odkrili tamkajšnji spomenik našim borcem, ki so darovali svoje življenje že v začetku naše narodne vstaje. — V polnih mesecih je ta postojanka nudila zavetje mnogim planincem, ki doslej niso zahajali v ta predel naše Zasavja. Prav v teh dneh pa je društvo odprlo drugo postojanko v čemšeniškem gorskem masivu, ki bo tudi pozimi dostopna izletnikom in smučarjem. Dom se nahaja v

Jesenov pod Čemšeniško planino in bo idealno izhodišče na gremenu te planine, kjer je postojanka oskrbovana samo poleti, medtem ko bo Dom v Jesenovem odprt vse leto.

Tako so zagorski planinci zamašili vrzel v sistemu planinskih zavetišč okrog Medije.

ob razmeroma majhnih dohodkih vendar uspešno, je društvo markiralo planinske poti, organiziralo več izletov v naše Alpe, priredilo taborjenja, šolske izlete in spodbujalo svoje člane k delu v izvenredni dejavnosti ter k delu v Osvobodilni fronti. V

Mladinci Rudarja jesenski prvak zapadne skupine

Še je možno, da bomo videli v Trbovljah tekme II. zvezne lige

Kakor znano, se je moštvo Rudarja kvalificiralo za nadaljnje tekmovalje za vstop v II. zvezno ligo. Prejšnji teden je bilo na sedežu NZJ v Beogradu zbiranje kvalifikacijskih tekem za drugo zvezno ligo; te tekme se bodo igrale sledeče:

16. dec. Šibenik : Crna gora,
23. dec. Rudar : Crna gora,
30. dec. Šibenik : Rudar.

To je prvi del tekmovalja, nakar sledi povratne tekme. Zmagovalec te skupine postane šesti član zahodne skupine II. zvezne lige ter bo sodeloval skupno z moštvii II. zvezne lige v tekmovalju leta 1952, in sicer z Odredom, s Kvarnerjem iz Reke, Metalcem iz Zagreba, Proleterjem iz Osijeka in Budućnostjo iz Titograda.

Novo vodstvo SŠD Rudarja

Po dveh letih je bil v Trbovljah končno občni zbor SŠD Rudarja; preteklo soboto so se zbrali delegati vseh sekcij in klubov tega športnega društva, da si izvolijo novo vodstvo.

Občni zbor je odprl dosedanjí predsednik tov. Herman Kolar, za njim pa je podal tov. Nace Ravnikar tajniško poročilo. Iz tega poročila je razvidno, da je bil zadnji občni zbor društva leta 1949. Kakor navaja tajniško poročilo, občenega zbora lanske leto ni bilo, ker je FZS dala drugačna navodila glede organizacije društva, po katerih naj se vsa društva in sekcije upravljajo samostojno; resnici na ljubo pa je treba vendar pripomniti, da je bil temu kriv tudi društveni odbor sam, ki je obstajal dejansko le iz dveh ali treh ljudi, zaradi česar ni prišlo do sklicanja občenega zbora lanske leto.

Leta 1950 so delovale vse sekcije društva samostojno. Potreba pa je pokazala, da je za pravičen razvoj športa v Trbovljah vendar nujno, da vodi vse športno dejavnost samostojno športno društvo kot koordinacijski odbor; v ta namen je bil tudi sklican občni zbor.

V SŠD Rudarja je registriranih šest sekcij oziroma klubov in sicer: nogometni klub, boksarska sekcija, amaterski odsek, košarkarji, košarski klub, plavalna sekcija in jahovski klub.

Največjo delavnost so pokazali nogometni in košarkarji, delno tudi amaterski. Nogometni klub Rudarja je dosegel največji uspeh s tem, da je bil sprejet v II. zvezno ligo, medtem ko so mladinci tega kluba jesenski prvak zahodne nogometne lige Slovenije.

Za uspešen razvoj nogometa v Trbovljah gre zahvala tov. inž. Alfredu Petriču, trenerju Plisku in predsedniku Milanu Kožuhu. Tudi smučarji so bili aktivni; vendar so imeli težave zaradi pomanjkanja snega; ti gradilo sedal na Kumu novo skakalnico, ki bo dopuščala skoke do 45 metrov. Delo boksarske sekcije je zamrlo, ker ni imela pravega vodstva, akoravno je med mladino veliko zanimanje za to športno vejo. Ta sekcija je sedaj spet oživela.

Košarkarski klub je med najmlajšimi, vendar lahko rečemo, da je dosegel lepe uspehe, saj je v prvenstvu Slovenije na tretjem mestu. Ta klub si je uresničil udarni delom lepo izjavo, ter ima danes moško, kensko in plinirsko ekipo.

Kolesarji so imeli težave zaradi pomanjkanja kolesarskih rekvizitov; dobro so orga-

nizirali gorske dirke za prvenstvo Slovenije, vendar niso dosegli vidnejšega uspeha.

Prav lepa športna veja je plavanje; bila bi lahko med najboljšimi, saj ima v Trbovljah toliko sposobnega kadra. Nesoglasja med odborniki in starejšimi plavalci so žal v večini meri pripomnila, da je ta sekcija slabo delovala, glavni vzrok neuspeha pa je slabo urejeno kopališče, ki je za 15.000 prebivalcev v Trbovljah absolutno premajhno, še manj pa primerno za plavalne priredbe.

Sahovski klub šteje preko 40 aktivnih članov, ki so se pokazali v letošnjem letu zelo delovni.

SŠD Rudarja si je začelo graditi svoj športni dom; poslovanje je bilo prvotno zamišljeno kot enonadstropna zgradba, ki pa so jo pozneje dvignili na dva nadstropja. V tem domu bo prostora za vse sekcije. Na tej zgradbi je bilo storjeno nad 12.000 uradnih ur, med katerimi so jih opravičili nogometni 7000. Največji zaslug na izgradnji tega doma imata tajnik Nace Ravnikar in predsednik nogometnega kluba Milan Kožuh.

Poročilo tajnika je sledila bogata diskusija; v njej je bilo med drugim naglašeno, da bi bili uspehi posameznih sekcij lahko še mnogo večji, če bi v Trbovljah imeli veljavne prostore. Ako vprašanje Fiskalnega doma v Trbovljah ne bo urejeno do konca tega leta, bodo rešitev tega vprašanja ugriznili na najvišjem mestu.

Po izvolitvi novega odbora so si izbrali za predsednika tov. Toneta Mahkova ter napravili sklepe za nadaljnje delo; tako so sklenili, da morajo imeti vse sekcije in klubi občne zbornice do konca leta.

Leta 1952 bodo v Trbovljah praznovali 30-letnico športnega delovanja. Ta slovesnost bi morala biti že letos, vendar so jo odložili do izgradnje stadiona in po možnosti tudi športnega doma. Na stadionu bodo postavili novo tribuno, ki bi imela 1000 sedežev, na modernu urejeno kopališče. Na prijetnem mestu bodo uredili nadalje razširitev kopališča v Trbovljah.

Ob zaključku so bile oddane pozdravne resolucije tov. Milu Marinku, FZS in Republiškemu odboru sindikatov Slovenije.

Ljubitelji boksa — pozor!

Obveščamo vse člane boksarske sekcije SŠD Rudarja, da bo širši sestanek te sekcije v ponedeljek, 17. decembra ob 6. uri zvečer v mali dvorani Fiskalnega doma v Trbovljah.

Ker je v zadnjih mesecih zavidalo v tej sekciji mrtvilo, akoravno ima vse pogoje za uspešni razvoj, je naša želja, da se začne s šim aktivnejšim delom. Vse ljubitelje te športne veje vabimo, da se udeležijo našega sestanka; prosimo jih, da nam po svojih močeh pomagajo, da spravimo boksarski šport na višino, ki jo naši revirji zaslužijo.

Na naš sestanek vabimo tudi vse začelnike v boksu, ker bo sekcija uvedla zanje posebne treninge.

Odbor.

Zanimivosti

Če prehitro pišeš...

O italijanskem notr. ministru Seelbi pripovedujejo, da strastno zbira »svetke« iz dopisov raznih ministrstev. Najbolj je ponosen na neki dopis kmetijskemu ministru, kjer je med drugim rečeno: "... v primeru, da bik iz kakega koli vzroka ni uporabljen, ga mora direktor veterinarske postaje takoj nadomestiti..."

Kaj vse se v življenju zgodi

V Ljubli so aretirali nekoga blagajnika, ker je imel v svoji blagajni 1000 ekudov premalo. Na srečo pa je prišlo knjigovodni na misel, da je še enkrat pregledal blagajniško knjigo; pri tem je po naključju po telnili v prejem preko neke vknitbe 132 ekudov in presrečno zaznal: enojica se je odlepla od papirja. Bila je mala muška nožica, ki se je na blagajnikovo nearečo priplela v stolpec za tisocile...

Čudežni film za ljubitelje fotografije

Fotokemične delavnice »Polaroid« v Cambridgeu so izdelale nov film v visoki občutljivosti. S tem filmom je mogoče delati posnetke tudi v polmraku brez magnizacije ali podobne luči. Poleg tega se ta film razvije v 1 minuti in dela hkrati kopije.

RAZGLAS

Izgubil sem osebno izkaznico F 0717701/4391. Najdeno oddati Narodni milici. — Alojz Kostnik, Trbovlje.

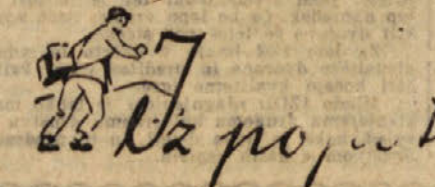
OBJAVA

Izgubil sem srebrno uro »Omega« s srebrno veržico. Oddati proti lepi nagradi pri Ljudski milici na Vodah (Porte).

OBJAVA

Našla se je moška žopna ura. Zglasiti se v uredništvu našega lista.

reja uredniški odbor — Odgovorni urednik: Jane Suštar — Naslov uredništva: Trbovlje, uravna rudnika Trbovlje-Hrastnik. Telefon: 54 — Bančni račun: pri KB Trbovlje, rev. št. 1-95332-55 — Pisk. ukazane: »Ljudski revica« v Ljubljani — Poštna plačana: »gotovina« — Četrtna naročnina 60 din polletna 120 din celoletna 240 din — »Zasavski vestnik« izhaja vsak četrtek. Dopise sprejemamo do vsakega ponedeljka do 12. ure dopoldne.

PREKLIC

Proglasam izgubljeno osebno in sindikalno izkaznico št. 560484 za novejšavnj. Marija Platotnik, Trbovlje II-145.

Planinsko društvo Trbovlje je položilo obračun svojega dela

Pred nekaj dnevi je polagal obračun svojega dela odbor Planinskega društva v Trbovljah. Po otvoritvi občenega zbora in pozdravnem govoru je podal poročilo predsednik društva tov. Kolenc, ki se je v svojih besedah dotaknil zgodovine društva, seznanil pa člane z delom in uspehom društva v preteklem letu. Največ truda in časa je zahtevala v minuli sezoni tako od odbora kakor tudi od članov elektrifikacija društvene planinske kočje na Mrzlici, prav tako pa tudi priprava drv za to planinsko postojanko. Predsednik društva je izrekel v svojem govoru grajo nad nedelavnostjo alpinističnega odbeka, ki je s svojimi načelnikom stopilo v nekaj »motorizirani« alpinizem, o čemer bo govora še pozneje. Tov. Kolenc je v svojem poročilu prikazal uspešno delo tov. Simčica, gospodarja planinske kočje na Mrzlici, prav tako pa je pohvalil društveno blaginjskarko tov. Marijo Felsetovo.

Tov. Kovčič je nato podal poročilo tajnika, ki navaja število članstva, reševanje raznih organizacijskih in gospodarskih vprašanj društva, katera je odbor obravnaval na 15 sejah. V svojem poročilu je tajnik apostrofiriral premajhno zanimanje članstva za občne zbornice, kjer je dejal, da se člani ravno na občnih zborih zblnjujejo s svojimi mislimi, predloži in hotenja za dvig in procvit društva, ki mora biti cilj vsakega člana.

Tajnik je nato v odsotnosti načelnika AO, tov. Zakonjška, ki je na oročnih vajah, poročal o delu alpinističnega odbeka; tako je navajal, da AO ni izvršil svoje naloge v pretekli sezoni kot prejnjega leta. Krivdo je iskati tudi v objektivnih težavah: AO na primer ni imel v plezalni sezoni na razpolago plezalnih vrvi, ko pa so te vrvi prišle, je bila sezona že pri kraju. Načelnik AO se je v tem času ubadal s sestavljanjem motornega kolesa, ki naj bi članom AO služil kot prevozno sredstvo do naših Alp, ker smo od njih oddaljeni, zveze z vlakom so pa

tekmovanju na čast 10. obletnice OF Slovenije je zagorsko planinsko društvo med vsemi v Sloveniji zasedlo drugo mesto, prav tako pa tekmuje v počastitve 10-letnice J.A. F. G.

slabe. Poročevalec je izrekel upanje, da se bo AO v novi sezoni spet povzpel na višino, ki jo je že zavzemal, saj razpolaga z dovoljnimi člani, kar so pokazali zlasti pri elektrifikaciji kočje na Mrzlici.

Propagandni odsek se je trudil, da častno reši svoje naloge; vodjo tega odbeka pa ovirja v društvenem delu okoliščina, da se mora voziti vsak dan v službo v Zagorje.

Uspešnejše je bilo delo markacijskega odbeka, ki ga vodi tov. Lenarčič z dvema pomočnikoma.

Poročilo gospodarja planinske kočje na Mrzlici navaja nazadovanje obiska, ki pa si ga razlaga kot splošen pojav. Največ dela je imel gospodarski odsek z elektrifikacijo kočje na Mrzlici, ki pa jo je društvo uspešno izvedlo v okviru tekmovalja na čast J.A. s pomočjo uprave rudnika Trbovlje-Hrastnik; ki je dalo društvo na razpolago manjkajoči material. Planinska kočja na Mrzlici je dobro založena z jedajo in pijačo, za kar skrbijo zlasti njen oskrbnik tov. Spicapan.

Po poročilu blaginjskarkke, ki je prikazala v številnih delovanjih društva, je tov. Setime v imenu nadzornega odbora predlagal razrešnico upravnemu odboru in blaginjskarkki, kateri je nadzorni odbor izrekel zahvalo za njeno delo.

V naslednji diskusiji so člani obravnavali bodoče naloge društva; storjeni so bili potrebni sklepi.

Treba je omeniti še neko »bolezen«, ki se omenja v številnih planinskih društvih na občnih zborih in se ob drugih prilikah, na kateri na bolehnost, kaj tudi premorajo obiskovalci planin iz našega Zasavja, kakor je to omenil tajnik v svojem poročilu, t. i. da vse premalo varujemo prelepo floro naših planin. Zeleti bi bilo da bi tudi vsi Zasavčani, kadar jih pot zanese v naše gore in planine, čuvali najpneše, kar premorejo naši prekrasni gorski vrhovi — nežno planinsko ovestje, ki naj bi bilo vsakemu človeku — sveto.

Ko-Ra

O zobni gnilobi in fluorizaciji

Gniloba zob je zavzela pri nas tolikšen obseg, da so znanstveniki začeli resno razmišljati, kako omejiti to gnilobo in obvarovati ljudi pred posledicami izgube zob. Preiskovali so pitno vodo in način prehrane ter prišli do zaključka, da primanjkuje v človeškem organizmu kemičnih spojin, tako imenovane natrijevega fluorida, ki trdi zobne sklenine in tako prepreči ustvarjanje mlečne kisline, ki je najnevarnejši faktor za razvoj zobne gnilobe.

Znanstveniki so ugotovili, da se zobna gniloba pojavlja v mnogo manjšem obsegu tam, kjer je v pitni vodi dovolj fluorja, nasprotno pa so dognali, da propadajo zobje v veliko večji meri tam, kjer voda ne vsebuje te spojine.

ali pa v premanjni količini. Na podlagi teh dognanj so začeli predvsem v Ameriki, Svici in na Češkem proučevati način, kako dovajati organizmu to kemično spojino in nadomestiti njen primanjkljaj v pitni vodi.

Po poskusih, ki so trajali več let, lahko trdimo, da se zobna gniloba omeji za 20 do 40 odstotkov, če vtremo v zobe dvodostotno fluor natrijevo raztopino. Po tej fluorizaciji se razvije na zobeh odporna sklenina, ki je trša od naravne, hkrati pa odpornjša proti uničujočim kislinam. Uspeh je posebno viden pri rastočem zobovju, zato smo se pri nas odločili za fluorizacijo mladinskega zobovja, kar pričakujemo tu največ uspeha. Ni rečeno, da bo sama fluorizacija rešila položaj, saj povzroča zobna gniloba še druge okoliščine, kot n. pr. prehrana, pomanjkanje vitaminov, delovanje notranjih žlez in pa splošna konstitucija prizadetih oseb. Vsi ti činitelji se med seboj prepletajo, vendar pripisujemo fluorju veliko važnost pri onemogočanju encimske reakcije, zlasti v zvezi s presnavljanjem ogljikovih hidratov.

V Sloveniji smo se odločili za fluorizacijo mladinskega zobovja že na kongresu zobno-zdravstvenih delavcev leta 1949, ko se je ustanovila komisija z nalogo, da prouči vse znane metode in določi način, ki naj bi se uporabljal pri nas. Izbrali smo ameriško-češki način, ki je najmanj kompliciran, pa najbolj uspešen.

V trboveljskem okraju bomo začeli z množično fluorizacijo zobovja mladini v začetku meseca decembra, in sicer pri mladini nižjih razredov, ker je bilo pri dosedanjih pregledih ugotovljeno, da ima okrog 90 % naših otrok gnile zobe in da le okrog 10 % otrok ne kaže znakev v tako zgodnji mladosti gnilobe zob.

Iz navedenega sledi, da je treba pozdraviti ukrep naše zdravstvene oblasti, ki se trudi, da tudi v tem pogledu prikoči našim otrokom na pomoč. Fluorizacija zob se bo izvedla trikrat v razdobju 2 do 3 mesecev, zaradi česar se naprošajo šolska vodstva, da dotlej pripravijo spiske učencev. Nadaljnja navodila bodo sledila za vsak šolski okoliš posebej, ker je številno zobno-zdravstvenih delavcev premajhno, da bi zajelo naenkrat ves rudarski bazen. Staršem pa priporočamo, da navajajo otroke k temeljitemu čiščenju zob, ki je tudi važen moment v borbi proti zobni gnilobi.

G. F.

več odpadkov kot 10 %, stroj trboveljskega klubčarja pa »požre« kar 33 %.

Moj prijatelj Jože opozarja stranke, naj pazijo na ta pokretni stroj in njegovega lastnika, ki ima na vesti že več podobnih primerov.

Pred dnevi sem bil v Hrastniku. Tamkaj sem govoril s neko prijateljico. Pripovedovala mi je to in ono. Tudi na kino je prišel pogovor. Rekla mi je, da planirajo ni dovoljen obisk kina ob večernih predstavah, da pa vendar naletita na planirje v kinu tudi ob prepovedanem času. Pravila mi je, da je bila ta dni v kinu »Glasba« v filmu mi je bila všeč. Je dejala, »vendar nisem mogla poslušati, ker sta med predstavo planirja Slavica D. in njena prijateljica uganjali norčavosti in se smejali. Ko sem ju opozorila, naj mirujeta, mi je planirka odgovorila: če ti ni všeč, pa pojdi domov! Tak odgovor planirke ni na mestu, saj kotovo pozna statut planirjev, ki pravi, da mora biti vsak planir proti starejšim vtiluden. Čeprav nisem stara,« je rekla ta prijateljica. »vendar ne pustim, da bi me 13-letna planirka podlila iz kinematografa.«

Tako mi je pravilo to dekle. Upajmo, da bo njlja gimnazija napravila pri upravi kinematografa potrebne korake, da bo vsaj ob večernih predstavah mir pred takimi planirji.

Da ne pozabim — s Tonetom sva tudi govorila. Pravil mi je, da se je udeležil pred kratkim partizanskega marša naših borec v Hrastnik in da je bil potem tudi na mitingu v Hrastniku.

»No, ali se dobro zahvali?« sem ga poboril.

»Prav nič ne,« mi je odgovoril.

»Pa kaj je bilo vendar takega?« sem ga spet vprašal.

»Več, prav alabe volje sem bil: vino je bilo neptno, najbolj me je pa razjezilo, da je moralo dvanaest ljudi pri mizi piti iz enega samega kozarca.«

Nasmelja sem se. Torej v Hrastniku ni kozarec. Pa je par sto metrov nize ste-kolarna... Ta naš lepi svet je včasih res narobe...

„ZASAVSKEGA VESTNIKA“

Lozjka. — Zasavski novatorji! — na plani! Tudi s Tončko sva se dobila; ta mi je tožila, da je v Zagorju nekaj zelo domisljivih ljudi. »Ko bi se vsaj izmed njih zavedal, da je prav navaden človek kot val drugi, bi s to neumno lastnostjo takoj prenehali,« je modrovala Tončka.

Tončka ima prav. Dejal sem ji, naj se nikar ne jez na tem, neumni ljudmi, saj so pravzaprav zelo nesrečni. Življenje je s takimi ljudmi še posebno trdo in neumljeno. Prej ali slej je došlo s kolom po glavi — in domisljivost jih mine. Tak je zakon narave, zakon izravnavanja.

Nato mi je Tončka pripovedovala, da jih je pri nas precej takih, ki včasih le preveč radi pogledajo v kozarec, potem pa uganjajo vse vrste nealnosti. Pravila mi je, da se je pred kratkim vračala zvečer dom, med potjo pa se ji je pridružil neki že kisto siv mož, ki je močno dišal po — pijanci. Začel je naprej govoriti o vremenu, nato o drugih rečeh, nazadnje pa o areci in — ljubezni. Pa ga je Tončka krepko zavrnila; rekla je staremu možu, naj v svojih letih ne gleda po drugih ženskah, da naj ostane kar pri svoji ženi, poštenih deklet pa naj ne nadleguje s nealnostmi, ker se to za njegova leta več ne spodobi.

— Tončka je imela prav, upajmo, da je njena lekcija moza spametovala.

Ti dni sem govoril med potjo s starim prijateljem Jožetom. Pravil mi je, da je kupil domačo volno za nogavice. Dejal mi je, da jo je dal v Trbovljah nekemu klubčarju v čiščenje. Ravno 1,10 kg je bilo te volne. »Ko pa sem dobil volno nazaj in plačal 120 dinarjev za delo,« je nadaljeval Jože, sem opazil, da je manjkalo 36 kg volne, torej ravno 33 %. Na moje vprašanje je klubčar odgovoril, da zasavski volne »masina«. Jože je bil upravičeno hud in je dejal klubčarju, da stroj vendar ne živi od volne, sam pa je gotovo ne meče v potok, torej je zaslužek klubčarja ob lemanju tako velika »merica« prav znaten.

Jože mi je omenil, da je dal volno ob neki drugi priliki čistiti neke drugje, kjer pa pri čiščenju in predenju volne ni bilo